

بەرەو دروستکردنی سەربەخۆییەکی ئابووری بۆ هەرێمی کوردستان ... ئەندازێار نەریمان مەلا محمد گەڵانی

ئابووری سەربەخۆ ئەو ئابوورییەیه که پاشکۆی ئابووری ناوچهیهکی تر نیه واته له سهدا سهده نهکهوتۆته ژێر رکیفی گۆرانکاریه ئابووریهکانی ناوچهی ترهوه و هۆکاریکی گرنگی پاراستنی ئاسایشی نهتهوهییه بۆ ههر میللهتیک. له بهر ئهوهی کوردستان له ژێر سایهی رژیمه یهک له دوا یه که کانی عێراق

هیچ بایه خیکی ئهوتۆی پینه دراوه له دروستکردن و دانانی کارگه به ره مهینه کان هه روه ها له بواری کشتوکالییش ئه و پرۆژانه ی که هه ن له ژماره ی په نه که کانی ده ست تیپه ر نا که ن و هیچ پرۆژه یه کی ستراتیجی تی دا نیه. بۆیه خه لکی هه ریمی کوردستان و عێراق به گشتی بوون به میلله تیکی کۆنزوومی و اته استه لاک ی سه دا سه د و ئابووری هه ریمیش وه کوو هی عێراق پشتی به دا هاتی فرۆشتنی نهوت به ستوه. ئه گه ر کار وا بروات و سه به ی رۆژی باری ئاسایشی به غدا ئاسایی بینه وه ئه وا ئابووری هه ریم نه ک هه ر ئه و نایابییه ی (امتیاز) که ئیستا له جمووجۆلی بازرگانی هه یه تی له ده ست ده دات به لکوو ده بیته وه ئابووریه کی پاشکۆی بچووک و چالاکی ئابووری له هه ریم زۆر که متر ده بیته و ده که ویته ژێر رکیفی هه مو گۆرانکاریه کی نه ری نی ئه وئ. به دروستکردنی با له خانه ی گه و ره ی چه ند نهۆمی نه ئابووری هه ریم پیش ده که ویت و نه ئه و با له خانه شه ده بن به جه رگه ی بازرگانی ده ولی یان ئیقلمی به لایه نی که مه وه له کاتی ئیستا، به لکو ده بن به شوینی جمووجۆلی ناوه خۆیی بۆ کرین و فرۆشتنی نیو شار. هۆی ئه وه ش له وه دایه که کوردستان له سه ر ده ریا نیه که ده وری ولاتیکی وه کوو ئیماراتی عه ره بی ببینیت. ئاشکرا شه که بازرگانی نیو ده وله تی هه مووی له ریگه ی ده ریا وه ده بیته له بهر هه رزانی له گواسته نه وه ی ده ریایی هه روه ها هیچ پیشه سازیه ک یان کشتوکالیکی و امان نیه که بتوانین جمووجۆلی ئابووریمان پێ زیاد بکه یین. بۆیه ده بیته حوکمه تی هه ریمی کوردستان هه ول ی جدی بدات بۆ پیشخستنی پیشه سازی و کشتوکالی به کردنه وه ی سه دان پرۆژه ی پیشه سازی مام ناوه ندی و بچووک به تاییه تی ئه و پرۆژانه ی که ماده ی خاویان له هه ریم هه یه یان ده کریته به ره م به یئرین بۆ ئه وه ی به لایه نی که مه وه بتوانریت پیویستی بازا ره کانی خۆی مسۆگه ر بکات و تا رادده یه ک جمووجۆلی بازرگانی له گه ل ولاتانی دراوسی دروست بکات. ئه مه ش چ به شیوه ی که رتی تاییه تی و له ریگای هاندانه وه (محفظات) به قه رزی درێزخایه ن یان گشتی و راسته وخۆ له ریگه ی دامو ده زگا حکوومیه کانه وه بیته. هه روه ها ببیر له (استغلال) کردنی ئه و ئاوه زۆره ی هه ریم بکه یینه وه بۆ پیشخستنی گه شتیاری و کشتوکالی و بۆ فرۆشتن وه کوو ئاوی خواردنه وه بۆ عێراق و ولاتانی که نداو. ده کریته له ریگه ی دروستکردن و پیشخستنی گه شتیاری به دروست کردنی شارۆچکه و دیی گه شتیاری مۆدیرن ئابووری هه ریم له دا هاتوو تا رادده یه ک خۆی دروست بکات و تاییه تمه ندیه ک بۆ خۆی وه ده ست به یینیت.